

Hoofdluisprotocol De Breede Hei

Hoofdluis is een veel voorkomend probleem bij kinderen. Zeker binnen de basisschool, waar grote groepen kinderen relatief dicht op elkaar zitten. Onze school vormt hierop dan ook geen uitzondering. Om hoofdluis te kunnen bestrijden is het van belang dat ouders en team goed worden geïnformeerd, dat er tussen ouders/verzorgers, werkgroep en team duidelijke afspraken worden gemaakt over verantwoordelijkheden en dat er regelmatig wordt gecontroleerd. De controles hebben vooral effect als álle kinderen meedoen aan de hoofdluiscontroles; dan is de kans veel kleiner dat hoofdluis zich uitbreidt. Daarom is de hoofdluiscontrole opgenomen in het schoolreglement. In dit protocol staat beschreven wat er op de Breede Hei wordt gedaan om hoofdluis te bestrijden.

Hoe ziet een hoofdluis eruit?

Luizen zijn kleine grauwe beestjes van ongeveer drie millimeter groot. Luizen zijn overlopers, geen springers. Ze leggen eitjes, neten genoemd. Neten zijn één millimeter groot, ze zijn witgeel van kleur en lijken op roos. Luizen plakken hun neten met een kitstof aan een haar vlakbij de haarinplant. Ze zijn moeilijk los te krijgen. Luizen en neten zitten bij voorkeur in de haren van pony en nek en achter de oren.

Besmetting

Kinderen - maar ook tieners of volwassenen - kunnen besmet raken met hoofdluis:

- doordat haren contact maken bij het spelen;
- door gebruik van elkaars borstels, knuffels, verkleedkleden, petten en caps;
- door gebruik van hetzelfde stoffen meubilair (bank, auto- of busstoel, bed, vloerkleed);
- doordat bij volle kapstokken de luizen van kraag tot kraag overlopen.

Wat wordt er op de Breede Hei gedaan tegen hoofdluis

- **Controles.**
  - Na elke vakantie worden alle groepen gecontroleerd op hoofdluis. Dit gebeurt doorgaans op de vrijdag, maar ook is het mogelijk dat dit op een andere dag plaatsvindt. Als er hoofdluis wordt gesignaleerd in een groep, krijgen alle kinderen van die groep een briefje mee naar huis, waarin wordt vermeld dat er hoofdluis is gesignaleerd, en of het betreffende kind hoofdluis en/of neten heeft. De groep wordt de week erop weer gecontroleerd. Zolang er in de groep hoofdluis blijft heersen zal er wekelijks worden gecontroleerd. Als er geen luizen en neten meer worden gevonden, wordt er weer een briefje mee naar huis gegeven waarin staat dat de groep weer hoofdluisvrij is.
  - Een groep zal tussentijds worden gecontroleerd als er hoofdluis is geconstateerd door een ouder. Ook de groepen waarin broers/zussen van het betreffende kind zitten zullen dan worden gecontroleerd.
  - Als voorbeeld voor de leerlingen wordt de leerkracht als eerste gecontroleerd.

- De namen van kinderen die opvallend vaak last hebben van hoofdluis kunnen – na overleg met de ouders/verzorgers – worden doorgegeven aan de sociaal verpleegkundige van de GGD. Deze kan ouders dan extra voorlichting en hulp geven.
  - De hoofdluiscontrole die op school wordt uitgevoerd biedt geen absolute garantie dat een kind geheel luizen- en netenvrij is. De controle is een momentopname, uitgevoerd door betrokken controleurs. Desondanks kan er altijd een neet of luis aan hun aandacht ontsnappen.
- **Luizenzakken.**
    - Alle kinderen op de Breede Hei moeten een luizenzak gebruiken om hun jas in op te bergen. Deze luizenzak wordt eenmalig aan alle leerlingen verstrekt. Als een leerling de luizenzak kwijtraakt of de luizenzak is stuk, dan zijn de ouders verplicht bij de school een nieuwe aan te schaffen. De kosten hiervan zijn € 1,50. Andere luizenzakken/capes zijn niet toegestaan.
    - De luizenzak wordt eenmaal per jaar, voor de zomervakantie, mee naar huis gegeven om te worden gewassen (op 30°C).
    - De luizenzakken kunnen worden meegenomen naar gym- en zwembad.

Wie heeft welke verantwoordelijkheden?

- **De hoofdluiswerkgroep.** Dit is een groep ouders (minimaal 2 per klas) die de hoofdluiscontroles uitvoert.
- **De coördinatoren.** Zij hebben de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de kinderen op school worden gecontroleerd en zijn ook het aanspreekpunt voor controleurs, docenten en ouders.
- **Het team.** Het docententeam zorgt er in het begin van het schooljaar voor, dat er in elke klas minimaal 2 hoofdluiscontroleurs worden geworven. Ook geven zij eventuele meldingen over hoofdluis van ouders door aan de coördinatoren, zodat die actie kunnen ondernemen.
- **De ouders/verzorgers.** Zij hebben de verantwoordelijkheid om, ook buiten de schoolcontroles, regelmatig hun kind(eren) te controleren op hoofdluis, in ieder geval aan het eind van iedere schoolvakantie. Indien zij hoofdluis constateren, dient daarvan direct melding te worden gemaakt bij de leerkracht.

Wie doet wat?

- **De controleurs van de hoofdluiswerkgroep** voeren de controles en de hercontroles uit, en melden hun bevindingen aan de leerkracht én aan de coördinatoren. Als er hoofdluis wordt gesignaleerd in een groep, zorgen zij ervoor dat alle kinderen van die groep een briefje mee naar huis krijgen, waarin wordt vermeld dat er hoofdluis is gesignaleerd, en of het betreffende kind hoofdluis en/of neten heeft.
- De **coördinatoren** zijn het aanspreekpunt voor controleurs, ouders en team. Zij zorgen ervoor dat er klasselijsten zijn voor de controles en briefjes voor het geval er hoofdluis is geconstateerd, schakelen de controleurs in bij een melding van hoofdluis en kunnen informatie geven over het voorkomen en bestrijden van hoofdluis. Daarnaast helpen zij het team bij het werven van controleurs.

- Als **leerkracht** een melding binnenkrijgt over hoofdluis bij een leerling, informeert hij/zij de coördinatoren van de hoofdluiswerkgroep. Alle kinderen in de groep van de betreffende leerling worden vervolgens gecontroleerd en krijgen een briefje mee. Ook nu wordt deze groep wekelijks gecontroleerd totdat er geen hoofdluis meer wordt aangetroffen.
Als er hoofdluis is geconstateerd in een groep, dan zorgt de leerkracht ervoor dat eventuele verkleedkleden worden 'ontluisd' (zie tips in de bijlage), en dat deze niet worden gebruikt zolang er hoofdluis heerst.
De leerkracht ziet ook toe op het juiste gebruik van de luizenzak, en geeft de luizenzak voor de zomervakantie mee naar huis om te worden gewassen.
- Als **een ouder/verzorger** hoofdluis of neten constateert bij zijn/haar kind, is hij/zij verplicht dit te melden bij het team. Voor behandeling van de hoofdluis wordt verwezen naar de bijlage.
De ouders/verzorgers zorgen ervoor dat hun kind de door school verstrekte luizenzak gebruikt.

Samenvatting gemaakte afspraken

1. Alle kinderen doen mee met de hoofdluiscontrole
2. Het gebruik van de – door school geleverde – luizenzak is verplicht. Ouders en leerkrachten zien hier samen op toe.
3. Per groep zijn er (minimaal) 2 ouders voor de hoofdluiscontrole, anders wordt de groep **niet** gecontroleerd.
4. Ouders/verzorgers melden het voorkomen van hoofdluis of neten direct bij de leerkracht.
5. De leerkrachten stellen de coördinatoren op de hoogte als er hoofdluis is geconstateerd.
6. Als er hoofdluis is geconstateerd in een groep, wordt er op 2 momenten een briefje mee naar huis gegeven: bij constatering van hoofdluis en zodra de groep weer hoofdluisvrij is.

Bijlage

Deze tekst is afkomstig uit een folder van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

Luis in je haar? Kammen maar!

Hoofdluis verspreidt zich in een hoog tempo - vooral onder kinderen. Controleer dus vaak en grijp meteen in als u hoofdluis ontdekt. Kammen met een speciale kam is de beste aanpak.

Hoe krijg je hoofdluis?

Hoofdluis heeft niets te maken met wel of niet schoon zijn. Het kan iedereen overkomen. Luizen zijn overlopers. Ze wandelen van hoofd naar hoofd. Of ze gaan via jassen, knuffels of mutsen op zoek naar bloed om zich te voeden. De hoofdluis zoekt graag een warm plekje op: achter de oren, in de nek of onder een pony bijvoorbeeld. Kinderen lopen de meeste kans hoofdluis te krijgen, omdat ze bij het spelen vaak letterlijk de hoofden bij elkaar steken. Rijen jassen aan de kapstok op school, vereniging of speelzaal maken het de luis extra makkelijk een prooi te vinden.

Hoe herken je hoofdluis?

Hoofdluis veroorzaakt meestal jeuk, maar niet altijd. Het is aan te raden uw kind regelmatig op hoofdluis te (laten) controleren. Als u het haar met een netenkam of luizenkam doorkamt boven een vel wit papier, kunt u zien of er luizen uit vallen. Het zijn grijsblauwe of, nadat ze bloed opgezogen hebben, roodbruine beestjes van een paar millimeter groot. Hun eitjes, neten, zijn witte stipjes die op roos lijken. Alleen zit roos los terwijl neten juist aan het haar vastkleven.

Behandeling

Als u hoofdluis ontdekt, is het belangrijk om meteen te beginnen met een grondige aanpak. Want zolang er luizen of nog niet uitgekomen neten op het hoofd zitten, blijft hoofdluis besmettelijk. De behandeling bestaat uit bestrijden én herbesmetting voorkomen.

1. Bestrijding: kam gedurende 14 dagen het haar elke dag met een netenkam.

Dit uitkammen is het belangrijkste. Volg de volgende stappen.

- Maak het haar door en door nat. Verdeel crèmespoeling door het haar.
- Bescherm de ogen met een washandje en kam dan eerst met een gewone kam de klitten weg.
- Pak dan de netenkam en kam al het hoofdhaar, pluk voor pluk, vanaf de haarwortel. Begin bij het ene oor en pak na elke kambeweging een pluk in de richting van het andere oor. Vastgeplakte neten kunt u eventueel losweken door te deppen met azijn.
- Veeg tijdens de kambeurt de kam regelmatig af aan een papieren servet of zakdoek.

- Spoel de crèmespoeling uit en maak de kammen schoon. U kunt ze 5 minuten uitkoken of ontsmetten met alcohol (70%).

Combineer het kammen eventueel met een antihooftluismiddel en herhaal de gecombineerde behandeling na 7 dagen. Bij het kammen kunt u dan een luizenkam gebruiken in plaats van een netenkam.

2. Voorkom herbesmetting: pak ook de omgeving aan

Zorg ervoor dat de hoofdluis niet alleen weg is maar ook weg blijft. Neem de volgende maatregelen op de eerste dag van de behandeling en 7 dagen later nog een keer.

- Was kleding, beddengoed, jassen, dassen, mutsen, verkleedkleden, knuffels, etc. minimaal 10 minuten op ten minste 60°C. Het gaat alléén om spullen die tot 48 uur voor de behandeling gebruikt zijn. In plaats van wassen kunt u de spullen stomen of 48 uur buiten luchten. Een andere mogelijkheid is om ze 24 uur in de diepvries te leggen of 48 uur te bewaren in een afgesloten zak bij kamertemperatuur. Vergeet ook niet om borstels en kammen goed schoon te maken.
- Stofzuig (auto)stoelen, banken, matrassen en kussens grondig en gooi de stofzuigerzak weg.

Antihooftluismiddelen

Er bestaan shampoos, crèmes, lotions en sprays tegen hoofdluis. In geregistreerde antihooftluismiddelen zit malathion, permethrine of bioalletrine (piperonylbutoxide). Een product op basis van malathion heeft de voorkeur. Want tegen de antihooftluismiddelen is de hoofdluis steeds vaker resistent (ongevoelig). Bij malathion komt dat het minst voor. Als u na de behandeling nog steeds hoofdluis aantreft, kies dan een product op basis van één van de andere stoffen. Er bestaan ook middelen waar de stof dimeticon in zit. Daar kan hoofdluis niet resistent tegen worden. Ook deze middelen zijn werkzaam.

Overigens moet u tijdens de behandeling met antihooftluismiddelen gedurende twee weken het haar dagelijks doorkammen met een speciale kam, in combinatie met crèmespoeling.

Let op!

- Malathion is brandbaar. Vermijd open vuur tijdens de behandeling met een middel waarin malathion zit, en föhn het haar niet. Verder tast chloor de werking van malathion aan, dus zwemmen in chloorhoudend water op de dag van behandeling wordt afgeraden.
- Zwangeren, vrouwen die borstvoeding geven en kinderen jonger dan zes maanden worden afgeraden om antihooftluismiddelen te gebruiken.
- Gebruik geen antihooftluismiddelen als u niet zeker weet of uw kind luis heeft. Een antihooftluismiddel kan besmetting met hoofdluis niet voorkomen.

Hoofdluis heb je niet alleen

Hoofdluis is enorm besmettelijk. Als uw kind hoofdluis heeft, meld dat dan op school, bij de kinderopvang, op (sport)clubjes, bij vriend(innet)jes, oppassen, opa's

en oma's. Zij kunnen dan ook controleren. Bovendien moet u alle gezinsleden controleren. Vindt u bij hen geen luizen, herhaal de controle dan eens per week, gedurende twee weken. Vergeet overigens uzelf niet. Laat kinderen geen kammen, borstels, mutsen, hoofddoekjes, jassen en haarspeldjes met elkaar delen, en zorg dat er op de kapstok genoeg ruimte tussen de jassen is. Een speciale luizencape of plastic zak om de jas is nog doeltreffender.

Deze informatie is gebaseerd op de richtlijn Hoofdluis van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Met vragen over het bestrijden van hoofdluis kunt u terecht bij uw regionale GGD, de drogist of de apotheek.